
KASTE-OHJELMA

LASTEN, NUORTEN JA LAPSIPERHEIDEN PALVELUJEN KEHITTÄMINEN VÄLI-SUOMESSA 2009-2011

Etelä-Pohjanmaan lapset, nuoret ja lapsiperheet -kehittämishanke

Projektikoordinaattori Sirpa Tuomela-Jaskari p. 044 754 1789

Projektityöntekijä Mirka Nisula (varhaiskasvatus) p. 040 774 8651

Projektityöntekijä Auli Romppainen (perhetyö) p. 044 754 1790

Projektityöntekijä Sari Pöytälaakso (mielenterveystyö) p. 044 754 1637

etunimi.sukunimi@seinajoki.fi

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämishjelma (KASTE)

- Kaste -ohjelma on valtakunnallisen sosiaali- ja terveyspolitiikan lakisääteinen ohjausväline ja hallitusohjelman täsmentäjä
- Valtioneuvosto vahvisti ohjelman 31.1.2008
- Kaste -ohjelmassa määritellään sosiaali- ja terveyshuollon yleiset kehittämistavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2008-2011

Tavoitteet

(19 tavoiteosoitinta)

Osallisuus lisääntyy ja syrjäytyminen vähentyy

Hyvinvointi- ja terveys lisääntyvät

Palveluiden laatu, vaikuttavuus ja saatavuus paranevat sekä alueelliset erot kaventuvat

Keinot

(39 toimenpidettä)

Ehkäistään ennalta ja puututaan varhain

Varmistetaan henkilöstön riittävyys ja osaaminen

Luodaan sosiaali- ja terveydenhuollon ehyet palvelukokonaisuudet ja hyvät toimintamallit

Teema-alueet

- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteet ja prosessit
- Sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstö
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet
- Perusterveyden- ja sosiaalihuollon vahvistaminen
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
- Osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen ehkäisy

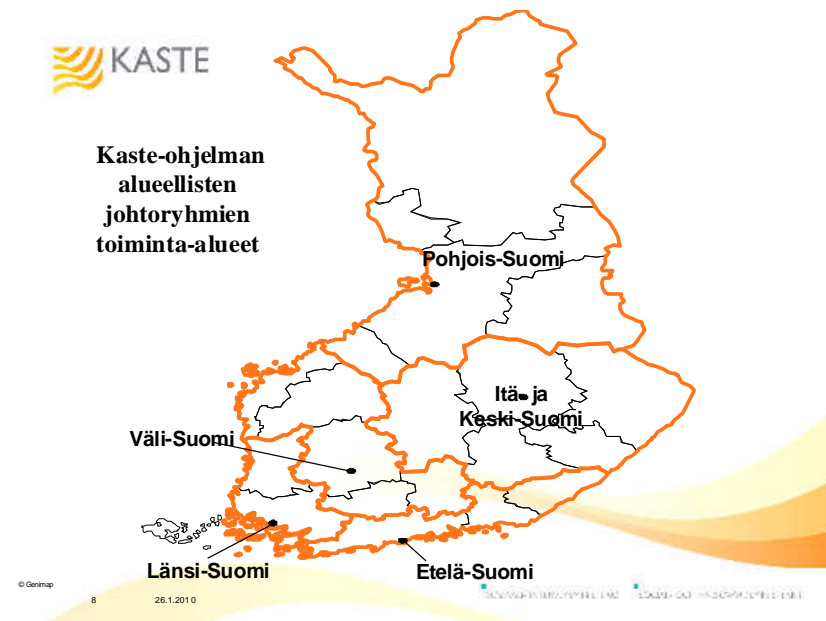

KASTE -ohjelman toimeenpano

- Kaste -ohjelman toimeenpanosta vastaavat:
Neuvottelukunta ja sen yhteydessä toimivat **konserni-, kansalais- ja aluejaokset**

Alueelliset johtoryhmät:

- ❑ Etelä-Suomen alueellinen johtoryhmä
- ❑ Itä- ja Keski-Suomen alueellinen johtoryhmä
- ❑ Länsi-Suomen alueellinen johtoryhmä
- ❑ Pohjois-Suomen alueellinen johtoryhmä
- ❑ Väli-Suomen alueellinen johtoryhmä

- Väli-Suomella tarkoitetaan Kaste -ohjelman suunnittelussa ja toimeenpanossa aluetta, joka on sama kuin Tampereen yliopistollisen sairaalan erityisvastuualue (Pirkanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Kanta-Häme, Pohjanmaa ja Päijät-Häme)

Väli-Suomen alueen KASTE -hankkeet

- Väli-Suomen alueen keskuskaupunki on Tampere, joka hallinnoi seuraavia hankkeita:

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluiden kehittämishanke (Kasperin -hanke)

- Etelä-Pohjanmaa: *Etelä-Pohjanmaan lapset, nuoret ja lapsiperheet kehittämishanke*, Selevä paletti
- Kanta-Häme: Monialaisesti yhdessä lapsen parhaaksi, Riihimäen intensiivimalli nuorten avohuoltoon
- Pirkanmaa: Nepsy, Pirkanmaan perhepalvelut
- Pohjanmaa: Pohjanmaan Perhe-kaste (Familjekaste i Österbotten)
- Päijät-Häme: Seitti, Silta ja Sihti

Ikäihmisten palveluiden kehittämishanke (Ikäkaste – Äldre-Kaste)

- Etelä-Pohjanmaa: Pohjalaismaakuntien vanhustenhuollon kehittämissyksikkö
- Kanta-Häme: POLKKA (Palvelujen, osaamisen ja laadun kehittäminen asiakaslähtöisesti)
- Pirkanmaa: Tampereen kulttuurikaari, Kotona asumista tukeva palvelurakenne ja henkilöstö
- Pohjanmaa: Hälsa och livskvalitet för äldre i Österbotten
- Päijät-Häme: Dementiahoidon kehittämiskeskus

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen kehittämishanke (Välittäjä)

- Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri hallinnoi, mukana Vaasan sairaanhoitopiiri, Tampereen kaupunki ja Hämeen päihdehuollon kuntayhtymä

Keskeiset tavoitteet

1. Lasten, nuorten ja perheiden palveluja uudistetaan laajempaan kokonaisuuteen perinteisiä sektorirajoja ylittäen. Vahvistetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden osallisuutta palvelujärjestelmässä.
2. Erityispalveluja kehitetään tukemaan peruspalveluja erilaisilla toimintavaihtoehdoilla. Ehkäisevän lastensuojelun alueelle luodaan työkäytäntöjä ja palvelukonsepteja, joilla paine erityispalveluihin vähenee.
3. Tuodaan palvelut suoraan lasten ja nuorten kehitysympäristöihin perhekeskustoiminnan ideologian mukaisesti.
4. Henkilöstön osaamista parannetaan ja kehitetään työtapoja uudistettavien palvelurakenteiden ja kehitettävien uusien palvelujen edellyttämällä tavalla. Kehitetään ylisektoristen palvelukokonaisuuksien johtamista.

Etelä-Pohjanmaan lapset, nuoret ja lapsiperheet -hanke

Tavoite ja kehittämisenäkökulmat

- Etelä-Pohjanmaan lapset, nuoret ja lapsiperheet kehittämishankkeen tavoitteena on kehittää lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluita kohderyhmän omassa toimintaympäristöissään lisäten osallisuutta ja mahdollistaen matalan kynnyksen toimintamuotoja.
- Moniammatillista / ylisektoraaalista yhteistyötä kehitetään vahvistamalla peruspalveluita erilaisilla toimintavaihtoehdoilla.
- Näkökulmina kehittämistoiminnalle ovat *ehkäisevä työote ja varhainen puuttuminen*.
- Etelä-Pohjanmaan lapset, nuoret ja lapsiperheet -kehittämishanke koostuu kolmen kehittämisenäkökulman pohjalta rakentuvista kokonaisuuksista:
 - 1) Verkkopohjaisen perhekeskuksen kehittäminen
 - 2) Jalkautuvien palvelujen kehittämiskokonaisuus sekä
 - 3) Perhetyön kehittäminen ja peruspalveluiden vahvistaminen

1) Verkkopohjaisen perhekeskuksen kehittäminen

Hanke kehittää verkkopohjaista perhekeskus-mallia lasten, nuorten ja perheiden mahdollisuutta avun saamiseen matalalla kynnyksellä Kersanet -verkkoportaalin www.kersanet.fi pohjalle. Hanke kehittää ja laajentaa portaalin toimintaa sekä sisällöllisesti että alueellisesti.

- Sisällöllinen kehittäminen
 - palvelua laajennetaan alakouluikäisten lasten vanhemmille
 - palveluohjauksellinen näkökulma
 - perheiden vertaistuki keskustelufoorumilla
 - verkkovastaanotto toiminnan monipuolistaminen,
 - työntekijöiden keskinäisen asiantuntijakonsultaation mahdollistaminen

- Alueellinen laajentuminen
 - koko Etelä-Pohjanmaa

- Verkkopohjaisen perhekeskuksen asiantuntijatyöryhmä työskentely
 - teemakohtaisten ryhmien kokoaminen asiantuntijaryhmän sisältä

2) Jalkautuvien palvelujen kehittämiskokonaisuus

Maakunnassa toteutettavan kehittämistyön painopiste on lasten ja nuorten kasvu- ympäristöissä tehtävän työn osaamisen vahvistamisessa. Tavoitteena on kehittää lapsen ja perheen palvelutarpeisiin vastaavia niveltäen palvelut toisiinsa matalan hallinnon mallilla ja joustavilla rajapintojen työkäytännöillä.

Lähtökohtana on, ettei erityisosaamista voi viedä perustasolle ilman tälle tasolle rakennettuja malleja ja käytäntöjä. Tämä pyritään tekemään pilottiyksiköissä ja kokeiltu malli levitetään maakunnalliseksi käytännöksi. Ideana on saada myös perheet mukaan palveluiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

■ Pilottikohdetyöskentely

Neuvolapilotti (Pajuluoman neuvola)

- monitoimijainen työryhmä neuvolatyön kehittämisen ympärille
- neuvolan perhetyö -kokeilu

Päiväkotipilotti (Pajuluoman päiväkot)

- omahoitajuustyötavan käynnistäminen ja kehittäminen alle 3v. lasten ryhmissä
 - omahoitajuus työtapaa tuetaan kehittämistyön ohjauksella, havainnointi -ja tukikäynnin lapsiryhmittäin ja koulutuksella kehittäen varhaiskasvatukseen *Hyvinvoiva lapsi –työprosessimallia*.
- päivähoitopilotin kehittäjäryhmän toiminta

Jalkautuvien palvelujen kehittämiskokonaisuus

Koulupilotit (Lintuviita, Rastipuisto, Toukolanpuisto ja Toivolanranta)

- ❑ oppilashuoltoryhmä työskentely
 - ❑ case -työskentely
 - ❑ työskentelyä suunnataan mm. oppilashuollon prosesseihin, nivelkohtiin, mallintamiseen, henkilöstön osaamisen kartoitukseen ja vahvistamiseen
 - ❑ kokeillaan uusia toimintakäytäntöjä ja menetelmiä, esim. HUPU, KUVASTIN, BARO, verkostodialogi, ART-menetelmä
-
- Henkilöstön osaamisen vahvistaminen (mm. menetelmäosaaminen ja arviointityökalut)

 - Jalkautuvien palvelujen asiantuntijatyöryhmä työskentely

3) Perhetyön kehittäminen ja peruspalvelujen vahvistaminen

Perhetyötä kehitetään hankkeessa sekä ennaltaehkäisevän työn parissa ja peruspalveluissa sekä lastensuojelun sijaishuollon yhteydessä tehtävänä työnä. Hankkeen tavoitteena on lisätä mahdollisuuksia ehkäisevän perhetyön malleille sekä kehittäjämentor -toiminnalle. Perhetyön mahdollisuuksia toimia perheitä vahvistavana työmuotona kokeillaan erillisissä kehittämisspiloteissa.

- Tavoitteena selkeät, yhdenmukaiset toimintamallit perhetyön sisältöihin
- Tiedon kerääminen ja perhetyön jäsentäminen: kartoitukset Etelä-Pohjanmaan alueella
- Perhetyön pilotit ja kehittäjämentor -toiminnan käynnistyminen keväällä 2010
 - Pilottikohteet: Järvi-Pohjanmaa, Kaksineuvoinen ja JIK
- Koulutukset

- Perhetyön asiantuntijatyöryhmä työskentely

